

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

Prva slovenska založba

CELJE - LJUBLJANA

KDOR SE ČEBEL BOJI, MEDU NE DOBI. PABERKOVANJE PO ČEBELARSKI DEDIŠČINI

Čebele - sporočilo in modrost prednikov

Zbir pregovorov in modrosti, vraž, koledarskih prerokb in napoltil, frazemov in ugank, ki izhajajo iz sveta čebelarstva, človekovih izkušenj pri ravnanju s čebelami ter iz opazovanja življenja in obnašanja čebel ob določenih situacijah. Knjiga prinaša nabor folklornih obrazcev, ki nam kaže povezanost njihovega nastanka iz izkušnje s širšim kontekstom bivanja: gre za najkrajše folklorne oblike, ki ubesedujejo čebelarstvo ter sožitje človeka in čebele.

Preprosto ljudstvo je čebele od nekdaj cenilo zaradi medu in voska ter pozitivnih lastnosti (delavnost, gospodarnost, nesebičnost), ki jih je skupaj z medom spretno vpletlo v pregovore. Slednji so predmet raziskovanja paremiologije, etnologije, jezikoslovja in slovstvene folkloristike. Pregovori so torej odsev kmečkega sveta, odražajo razmišljanje, verovanje, védenje, vrednote in prepričanje preteklega časa.

Seveda pa je nabor, ki ga imate pred sabo, le delen. Gradivo je bilo zbrano iz starejših časopisov in arhiva Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU, vendar smo prepričani, da je še mnogo nezapisanega, a jezikovno živega, če ne drugje, med čebelarji. Zbrano gradivo pa nam kot album podob prinaša kulturni spomin in zemljevid, v katerem ima čebela pomembno vlogo, saj nam pokaže čebele kot čuteča, inteligentna bitja, po katerih se mora zgledovati tudi človek. Povzdignjena je nad živalski svet (čebela ne pogine, ampak umre; čebeli je treba najaviti smrt gospodarja itd.), skoraj v mitološko bitje, gospodar pa se izkaže le kot služni skrbnik čebel in ne nekdo, ki bi čebelam poveljeval. Če bo gospodar dobro ravnal s čebelami, ga bodo te nagradile z bogato letino, hkrati pa mu bodo napovedale tudi prihodnje vreme in letino v poljedelstvu. Prav zato je treba s čebelami ravnati spoštljivo, skrbno in ljubeče, saj kot vile pazijo na dobre čebelarje.

Podatki o knjigi

- Naslov: Kdor se čebel boji, medu ne dobi
- Podnaslov: Paberkovanje po čebelarški dediščini
- Avtorji: Damjana Cvetko, Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU, Jerneja Jelovčan in Alenka Veber
- Uvod v knjigo: dr. Saša Babič
- Spremn beseda: Damjana Cvetko
- Jezikovni pregled: Nuša Mastnak in Alenka Kobler
- Urednica: Alenka Veber
- Velikost: 135 mm x 155 mm
- vezava: trdo vezano
- Število strani: 120
- Število fotografij: 57
- ISBN 978-961-278-378-5
- Cena: 23,50 €
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2018

Kontakt

Uredništvo

Telefon 01 244 36 70

urednistvo@celjska-mohorjeva.si

O avtorjih

Pod *Paberkovanje po čebelarški dediščini* so se poleg **Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU** podpisale še tri marljive čebelice. Najprej **Damjana Cvetko**, ki je na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru, Oddelek za slovanske jezike in književnost, leta 2016 uspešno zagovarjala diplomsko delo *Pregovori o čebeli in medu*; nadalje **Jerneja Jelovčan**, univ. dipl. slovenistka, ki je v okviru svojega dela v Čebelarstem muzeju v Radovljici pripravila prispevek *Čebela v slovenskih pregovorih in rekih*; ter **Alenka Veber**, dolgoletna urednica pri Celjski Mohorjevi družbi, tudi čebelarška in turistična vodnica.

Odlomki iz knjige

A

Ako se ti sanja, da vidiš čebelji panj s čebelami,
bo v bližini ogenj.

